

Bruxelles, 30 iunie 2022
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2022/0176 (NLE)**

**10287/1/22
REV 1**

**JAI 899
COPEN 246
DROIPEN 89**

ACTE LEGISLATIVE ȘI ALTE INSTRUMENTE

Subiect: DECIZIE A CONSILIULUI privind identificarea încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii drept un domeniu al criminalității care îndeplinește criteriile specificate la articolul 83 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

DECIZIA (UE) 2022/... A CONSILIULUI

din ...

**privind identificarea încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii drept un domeniu
al criminalității care îndeplinește criteriile specificate la articolul 83 alineatul (1)
din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 83 alineatul (1)
al treilea paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere aprobarea Parlamentului European¹,

¹ Aprobarea din (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

întrucât:

- (1) Articolul 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) prevede că Consiliul poate adopta decizii care definesc poziția Uniunii într-o anumită chestiune de natură geografică sau tematică, inclusiv măsuri restrictive.
- (2) Articolul 215 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) permite Consiliului să adopte măsuri restrictive împotriva unor persoane fizice sau juridice și a unor grupuri sau entități fără caracter statal sau să adopte măsuri care prevăd întreruperea sau restrângerea, totală sau parțială, a relațiilor economice și financiare cu una sau mai multe țări terțe, pe baza unei decizii adoptate în temeiul articolului 29 din TUE. Statele membre ar trebui să prevadă sancțiuni eficace, proporționale și disuasive pentru încălcarea regulamentelor Consiliului privind măsurile restrictive ale Uniunii.
- (3) Prezenta decizie vizează numai măsurile restrictive ale Uniunii pe care aceasta le-a adoptat în temeiul articolului 29 din TUE sau al articolului 215 din TFUE, cum ar fi măsurile privind înghețarea fondurilor și a resurselor economice, interdicția de punere la dispoziție de fonduri și resurse economice și interdicția de intrare pe teritoriul unui stat membru al Uniunii, precum și măsurile economice sectoriale și embargourile asupra armelor.

- (4) Este necesar ca statele membre să instituie sancțiuni eficace, proporționale și disuasive pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii. De asemenea, este necesar ca sancțiunile respective să abordeze eludarea măsurilor restrictive ale Uniunii.
- (5) Comisia asigură coordonarea între statele membre și agențiile Uniunii în ceea ce privește asigurarea respectării măsurilor restrictive ale Uniunii adoptate în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și a evaluat interacțiunea dintre măsurile restrictive și măsurile de drept penal.
- (6) În prezent, articolul 83 alineatul (1) din TFUE nu prevede stabilirea unor norme minime privind definiția și sancțiunile pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii, deoarece încălcarea acestora ca atare nu este încă acoperită de domeniile criminalității enumerate la articolul respectiv. Domeniile criminalității enumerate în prezent la articolul 83 alineatul (1) al doilea paragraf sunt terorismul, traficul de persoane și exploatarea sexuală a femeilor și a copiilor, traficul ilicit de droguri, traficul ilicit de arme, spălarea banilor, corupția, contrafacerea mijloacelor de plată, criminalitatea informatică și criminalitatea organizată. Cu toate acestea, încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii poate fi legată, în anumite cazuri, de infracțiuni care se încadrează în unele dintre domeniile criminalității enumerate, cum ar fi terorismul și spălarea banilor.

- (7) Articolul 83 alineatul (1) al treilea paragraf din TFUE permite o procedură specială prin care Consiliul poate identifica noi domenii ale criminalității. Acest lucru poate fi realizat numai după o evaluare atentă a criteriilor stabilite în tratat, care reflectă caracterul excepțional al procedurii. Evoluțiile în domeniul criminalității observate în urma războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei constituie circumstanțe excepționale.
- (8) Criteriile menționate la articolul 83 alineatul (1) primul paragraf din TFUE referitoare la dimensiunea transfrontalieră a unui domeniu al criminalității, și anume natura sau impactul infracțiunilor, precum și nevoia specială de a le combate pornind de la o bază comună, sunt interconectate și nu pot fi evaluate în mod izolat.
- (9) Încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii ar trebui identificată drept un domeniu al criminalității pentru a se asigura punerea în aplicare eficace a politicii Uniunii privind măsurile restrictive. Încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii este deja încadrată drept infracțiune de către majoritatea statelor membre. Unele state membre care încadrează încălcarea măsurilor restrictive drept infracțiune prevăd definiții în sens larg, cum ar fi „încălcarea sancțiunilor ONU și ale UE” sau „încălcarea normelor UE”, în timp ce altele prevăd dispoziții mai detaliate, de exemplu, dispoziții care cuprind o listă a comportamentelor interzise. Criteriile potrivit cărora comportamentul intră sub incidența dreptului penal variază în rândul statelor membre, dar sunt de obicei legate de gravitate (natura gravă) sau sunt stabilite din perspectivă calitativă (intenție, neglijență gravă) sau cantitativă (prejudiciu).

- (10) Încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii este un domeniu deosebit de grav al criminalității, cu un nivel de gravitate similar cu cel al domeniilor criminalității enumerate la articolul 83 alineatul (1) din TFUE, deoarece poate perpetua amenințări la adresa păcii și securității internaționale, poate submina consolidarea și sprijinirea democrației, a statului de drept și a drepturilor omului și poate provoca daune economice, sociale, societale și de mediu semnificative. Din cauza unor astfel de încălcări, persoanele și entitățile ale căror active sunt înghețate sau ale căror activități sunt restricționate pot în continuare să aibă acces la activele lor și să sprijine regimurile care sunt vizate de măsurile restrictive ale Uniunii sau continuă să aibă acces la fonduri publice deturnate. În mod similar, sumele generate de exploatarea bunurilor și a resurselor naturale comercializate cu încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii pot permite regimurilor vizate de măsurile restrictive respective să achiziționeze arme cu care să comită infracțiuni. Mai mult decât atât, încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii privind comerțul ar putea contribui la exploatarea ilegală a resurselor naturale în jurisdicția vizată de măsurile restrictive respective.
- (11) În Rezoluția 1196 (1998) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (RCSONU), Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite a subliniat importanța consolidării eficacității embargourilor asupra armelor ca mijloc de diminuare a disponibilității armelor cu care să se poarte conflicte armate. De asemenea, acesta a încurajat statele să ia în considerare, ca mijloc de punere în aplicare a obligațiilor lor de a executa deciziile Consiliului de Securitate privind embargourile asupra armelor, adoptarea de acte cu putere de lege sau de alte măsuri juridice care să considere încălcarea embargourilor asupra armelor instituite de Consiliul de Securitate drept infracțiune.

- (12) Faptul că statele membre în legislațiile lor naționale au definiții și sancțiuni foarte diferite pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii contribuie la existența unor grade diferite de asigurare a respectării sancțiunilor, în funcție de statul membru în care este urmărită încălcarea. Acest lucru subminează obiectivele Uniunii de a proteja pacea și securitatea la nivel internațional și de a susține valorile comune ale Uniunii. Prin urmare, este nevoie în mod special de o acțiune comună la nivelul Uniunii pentru a aborda încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii prin intermediul dreptului penal.
- (13) Încălcările măsurilor restrictive ale Uniunii au o dimensiune transfrontalieră clară și, uneori, chiar inerentă. Nu numai că aceste încălcări pot fi comise de persoane fizice sau cu implicarea unor entități juridice care își desfășoară activitatea la scară mondială, dar, în unele cazuri, măsurile restrictive ale Uniunii, cum ar fi restricțiile privind serviciile bancare, chiar interzic operațiunile transfrontaliere. Încălcarea acestora reprezintă așadar un comportament la scară transfrontalieră care necesită un răspuns transfrontalier comun la nivelul Uniunii.
- (14) Existența în legislațiile naționale ale statelor membre a unor definiții și sancțiuni diferite pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii împiedică aplicarea consecventă a politicii Uniunii privind măsurile restrictive. Acest lucru poate conduce chiar la alegerea unei instanțe mai favorabile de către infractori și la o formă de impunitate a acestora, deoarece ei ar putea opta să își desfășoare activitățile în statele membre care prevăd sancțiuni mai puțin severe pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii. Armonizarea sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii ar spori eficacitatea, proporționalitatea și efectul de descurajare al acestor sancțiuni.

- (15) Prin urmare, încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii ar trebui să fie identificată drept un „domeniu al criminalității” în sensul articolului 83 alineatul (1) din TFUE, deoarece îndeplinește criteriile specificate la articolul respectiv.
- (16) O acțiune comună la nivelul Uniunii nu numai că ar contribui la asigurarea unor condiții de concurență echitabile între statele membre și ar consolida cooperarea în materie de asigurare a respectării legii și cooperarea judiciară în ceea ce privește combaterea încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii, ci ar contribui, de asemenea, la crearea unor condiții de concurență echitabile la nivel mondial în ceea ce privește cooperarea în materie de asigurare a respectării legii și cooperarea judiciară cu țările terțe cu privire la încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.
- (17) Obiectivul prezentei decizii, și anume identificarea încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii drept un domeniu al criminalității care îndeplinește criteriile specificate la articolul 83 alineatul (1) din TFUE, trebuie realizat la nivelul Uniunii. Prin urmare, acesta respectă principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta decizie nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv.
- (18) Identificarea încălcării măsurilor restrictive ale Uniunii drept un domeniu al criminalității în sensul articolului 83 alineatul (1) din TFUE este necesară ca primă etapă pentru a permite adoptarea, într-o a doua etapă, a unei legislații secundare în domeniu privind, printre altele, stabilirea unor norme minime în ceea ce privește definiția infracțiunilor și sancțiunile pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

- (19) Prezenta decizie nu aduce atingere acțiunilor întreprinse ulterior, în conformitate cu procedurile legislative prevăzute în tratat. În special, aceasta nu stabilește și nu aduce atingere domeniului de aplicare și conținutului legislației secundare propuse în urma aplicării prezentei decizii.
- (20) Este esențial ca orice propunere legislativă pentru o astfel de legislație secundară să fie elaborată în conformitate cu principiile unei mai bune legiferări.
- (21) În special, este necesar să se acorde atenția cuvenită diversității sistemelor naționale și aspectelor fundamentale ale sistemelor de justiție penală ale statelor membre, inclusiv în ceea ce privește organizarea sancțiunilor. De asemenea, este necesar să se acorde atenția cuvenită garanțiilor pentru drepturile fundamentale, principiului neretroactivității infracțiunilor, principiilor legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor, consacrate la articolul 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și cerințelor privind precizia, claritatea și inteligibilitatea dreptului penal.
- (22) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la TUE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei decizii, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.

- (23) În conformitate cu articolul 3 din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la TUE și la TFUE, Irlanda a notificat, prin scrisoarea din 29 iunie 2022, intenția sa de a participa la adoptarea și aplicarea prezentei decizii.
- (24) Pentru a permite de urgență adoptarea unei legislații secundare care să stabilească norme minime privind definiția și sancțiunile aplicabile infracțiunii de încălcare a măsurilor restrictive ale Uniunii, prezenta decizie ar trebui să intre în vigoare în regim de urgență în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii constituie un domeniu al criminalității în sensul articolului 83 alineatul (1) al doilea paragraf din TFUE.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la ...,

Pentru Consiliu
Președintele
